

det nogen Myndighed til at fastsætte et Mindstemaal, hvorunder Rustningerne ikke maa indskrænkes." Der er ingen Uenighed mellem Flertalspartierne og Partiet Venstre, sagde jeg, om, at der ikke ved Folkeforbundspagtens Regler sættes nogen Minimumsgrænse, indenfor hvilken et Land suverænt kan bestemme Maalet for sin Nedrustning, her er det kun Spørgsmaalet om *Tempoet*, i hvilket en saadan Nedrustning kan foretages, der giver Anledning til Divergenser, og dette Spørgsmaal er igen afhængigt af et Skøn, men i hvert Fald er Partiet Venstre, saaledes som det Gang paa Gang er kommet til Udtryk, enig i, at Nedrustninger Maalet. Jeg ser da ingen Betænkelighed i, at Spørgsmaalet drøftes og uddybes. Naar det nævnte Maal fastholdes, ser jeg tværtimod en Fordel i en saadan Drøftelse; jeg mener nemlig ikke, at man kan vente sig en Udvikling paa Nedrustningsomraadet saaledes, at den kan finde Sted paa Klokkeslæt hele Verden over, og det er min Opfattelse, at Udviklingen i saa Henseende maa ske efter de Muligheder, som findes indenfor de enkelte Landes Beredskab. Til Forklaring af dette kan vi tage et Eksempel fra et andet meget nærbeslægtet Omraade, jeg sigter til Voldgiftstankens Fremmarch. Det paa dette Omraade universelle eller i større Almindelighed vedtagne blev altid tilbage for, hvad visse enkelte Stater eller Statsgrupper kunde enes om, ved Siden af den gamle Haager-Konventions Bestemmelser og ved Siden af Folkeforbundspagtens Bestemmelser gaar de enkelte Staters Bestræbelser stadig videre, og det er egentlig disse enkelte Bestræbelsers heldige Gennemførelse, der har sat de dybeste Spor. Saaledes ogsaa med Nedrustningsbestræbelserne, der ligesom Arbejdet paa Voldgiftsomraadet bør ses som et Udtryk for den moralske Afrustnings Fremmarch. Den moralske Afrustnings Fremmarch ved Diskussionen om militær Nedrustning er et ubestrideligt Gode for vort Land. Jeg har derfor fra Begyndelsen hilst Diskussionen om dette Spørgsmaal her i Landet med Tilfredshed. Hertil kommer, at Nedrustningen nu om Dage maa være samtlige ledende Statsmænds Formaal. Der er paa dette Omraade givet saa at sige et universelt Direktiv, og de, der arbejder efter dette, virker for et fælles Maal, hvilket derfor ikke kan være i nogen Henseende forkasteligt eller internationalt set deklarerende. Der er formentlig langt større Chancer for at naa dette Maal, saafremt

Problemet indenfor enkelte Staters Ressort tages op til Drøftelse allerede nu, saaledes at derved Befolkningen modnes til Tanken og beredes paa at acceptere den kommende Afrustningskonferences Bestemmelser. Er dette ikke at foretrække fremfor at fortsætte den nu fremherskende Rustningstilstand uden intern Drøftelse af Problemet, saaledes at Konferencens Beslutninger, naar de kommer ud til de respektive Landes lovgivende Forsamlinger, møder en paa Rustningernes Opretholdelse indstillet Mentalitet. I øvrigt, i hvilket af de vesteuropæiske Lande beskæftiger man sig ikke allerede nu med Problemet, endog i Lande, der gennem Alliancer er bundet paa dette Omraade? Jeg finder under disse Forhold, at det er helt misvisende og uberettiget at tale om Prestigetab eller lignende for en Regering, der foranlediger en Drøftelse for Rigsdagen af et Spørgsmaal, der er brændende overalt, og som om føje Tid vil blive Genstand for en almindelig international Drøftelse.

Med disse Udtalelser mener jeg egentlig fyldestgørende at have besvaret det ærede Medlem Hr. Kraghs Spørgsmaal, saaledes som det var formuleret, men da jeg er forberedt paa, at det, der interesserer ham, ikke saa meget er min Mening om Forslagens udenrigspolitiske Virkninger som min Stilling til den Situation, der vil fremkomme, dersom disse Forslag skulde blive til Lov... (*Kragh*: Rigtigt!), skal jeg for at imødekomme et Ønske i den Retning ogsaa gerne fremkomme med nogle ganske korte Bemærkninger til Klargørelse af dette Forhold. Jeg vil da først erindre om det Exposé, som det ærede Medlem Hr. Holger Andersen i Fjor gav over den udenrigspolitiske Situation, og hvori han pegede paa adskillige Uromomenter. Jeg vil tro, at han glæder sig over, at han allerede den Gang pegede paa, at der dog var visse Lyspunkter, hvilken Del af det ærede Medlems Tale jeg den Gang fandt Anledning til at understrege. Formentlig vil han være enig med mig i, at der siden da er gjort væsentlige Skridt fremad, at Udsigterne til, at fremtidige europæiske Forviklinger skal kunne løses ad fredelig Vej, er stærkt forbedret gennem den forøgede Magt, Retstanken har faaet ved Afslutningen af en Række mere eller mindre omfattende Voldgiftskonventioner. Jeg skal i denne Forbindelse fremhæve den ejendommelige Kendsgerning, der maaske ikke er alle Medlemmer præsent, at der i den korte Tid efter Krigen er afsluttet ikke mindre end 72 Vold-